

Arkivnr: 2014/392-8

Saksbehandlar: Bente Utne

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Samferdselsutvalet		09.09.2015
Fylkesutvalet		23.09.2015
Fylkestinget		13.10.2015

Fysisk sikring av Askøybrua

Samandrag

For å sikra Askøybrua mot at personar kan hoppa frå brua, er det mest effektive tiltaket isolert sett truleg fysisk sikring. Om fysisk sikring vil gje eit samla lågare tal på sjølv mord er derimot uvisst.

Ein rapport frå Norconsult viser at dagens 1,3 meter høge ytterrekkverk kan erstattast med eit 2,5 meter høgt rekkverk. Kostnaden er anslått til 30-40 millionar kr, inklusive mva og byggherrekostnader.

I denne saka foreslår fylkesrådmannen å starta prosjektering av tiltaket i 2015. Ut frå evalueringa av kameraovervakinga som er planlagt i 2016, vil fylkesrådmannen komma tilbake med ny sak om montering av høgt ytterrekkverk eller andre tiltak i juni 2016.

Forslag til innstilling:

1. Fylkestinget godkjenner oppstart av prosjektering av høgt rekkverk på Askøybrua.
2. Kameraovervakinga på Askøybrua går som planlagt og blir evaluert innan to år. Fylkestinget ber om at rapporten er klar til 15.4.2016.
3. Fylkesrådmannen kjem tilbake med ny sak til Fylkestinget i juni 2016, ut frå konklusjonane i evalueringa.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.08.2015

Bakgrunn

Fylkesutvalet gjorde følgjande vedtak i sak 12/13:

VEDTAK

Fylkesutvalet viser til «Utredning om kameraovervåking av Askøybrua» og vedtek å implementera IR-detektorar kombinert med videoovervåking på Askøybrua så snart som mogleg, for å hindra sjølvord. Det vert lagt opp til å evaluera tiltaket innan 2 år, før det eventuelt vert vurdert å iverksetja andre tiltak.

Fylkesutvalet ber fylkesrådmannen kome attende med ei utgreiing om fysisk sikring av Askøybrua.

Det skal straks setjast opp informasjonsplakatar og -materiell tilgjengeleg og synleg ved bruportalane og/eller inngangen til brua med informasjon om hjelpetelefon og andre tilbod som vert gjevne i regi av frivillige organisasjonar.

Vakthaldet ved brua vert oppretthalde inntil vidare.

Status pr august 2015

Kameraovervåking: Frå 1.1.2015 var det politiet (112-sentralen) som tok imot meldingane frå overvåkinga. Det var ulike oppstartsproblem rundt dette, med mange feilmeldingar som medførte at alarmer tildels vart kopla ut. Frå 1.6.2015 overtok Bergen brannvesen (110-sentralen) dette ansvaret. Ved «reelle alarmer» skal «live-bilde» overførast til politiet, som deretter koordinerer aksjonar saman med brannvesenet.

Statens vegvesen opplyser at det er langt færre feilmeldingar no, då ein har fått luka ut slike feilmeldingar som skuldast vêr, vind mv. Det er planlagt evaluering av overvåkinga i 2016.

Utgreiing om fysisk sikring: Statens vegvesen har oversendt rapport utarbeidd av Norconsult «Notat: Utredning av høye rekkverk på Askøybrua» til Hordaland fylkeskommune 22. mai 2015. Sjå under.

Informasjonsplakatar mv: Dette er sett opp, ifølgje Statens vegvesen.

Vakthald: Vakthaldet i regi av Statens vegvesen vart avslutta frå 1.1.2015, då 112-sentralen overtok overvåkinga.

Effekt av fysisk sikring av bruer

Overvåking vil normalt ikkje hindra folk frå å hoppa frå bruer. Derimot vil tilstrekkeleg fysisk sikring ha effekt. Eit rekkverk på 2,5 meter vil sannsynlegvis ha ein vesentleg preventiv effekt på antal forsøk, og gjera det merkbar vanskelegare for dei som likevel måtte forsøka. Dermed kan ein rekna med at talet på slike hendingar vil gå ned på Askøybrua ved montering av ytterrekkverk på 2,5 meter på begge sider av brua.

Spørsmålet om tiltaket vil redusera antal personar som hoppar frå bruer i området totalt sett, er derimot ikkje opplagt. I rapporten «Utredning av kameraovervåking av Askøybrua» ved Sweco pr 16.11.2012 (vedlegg til sak 12/13 i Fylkesutvalet) er dette spørsmålet drøfta, og forskingsrapportar om dette er delte (side 17-18).

Av erfaringar frå andre bruer i Norge, er det Tromsøbrua som er aktuell for samanlikning (rapporten side 19-20). Brua var ferdig sikra i desember 2005, med eit påmontert 2,5 meter høgt rekkverk.

Første evaluering omhandla perioden 2004-2007, altså to år før og to år etter monteringa. Evalueringa omhandlar hendingar på Tromsøbrua og nærliggjande bru (Sandnessundbrua). Det var registrert 48 hendingar før, og 83 hendingar etter sikringstiltaket (forklart med at nokon individ representerer meir enn ei hending). Talet på gjennomførte hopp var 6 hopp før, og 1 etter sikringa. Sikringstiltaket har dermed hatt effekt med å forhindra fullførte hopp. Vidare konkluderer evalueringa med at det ikkje har vore auke i hopp frå Sandnessundbrua i perioden.

Fem år etter etablering av sikringstiltaket vart det gjort ny evaluering. Denne viser at det har vore ein auke i hendingar på Sandnessundbrua, men stabilt antal hendingar på Tromsøbrua. Det har vore like mange hopp frå begge bruer. Medan hopparane frå Tromsøbrua har overlevd, har hopparane frå Sandnessundbrua i hovudsak omkomme. Politiet meiner dette skuldast at dei har hatt meir tid å setja i verk bergingstiltak på Tromsøbrua.

Seglingshøgda på dei ulike bruene over er ulik: Tromsøbrua er 38 meter og Sandnessundbrua er 41 meter. Askøybrua er vesentleg høgare, med seglingshøgde på 63 meter.

Utgreiing om fysisk sikring – rapport Norconsult av 22.5.2015

I rapporten er det utgreidd tre alternativ:

- Alternativ 1: Erstatte dagens 1,3 meter høge ytterrekkverk med 2,5 meter høgt ytterrekkverk.
- Alternativ 2: Påhengt gangbane på 3 meter, med 2,5 meter høge ytterrekkverk.
- Alternativ 3: To påhengte gangbanar (kvar på 3 meter) med 2,5 meter høge ytterrekkverk.

Alternativ 1: Brua vil som i dag ha to køyrefelt, og tredje felt er nytta til gang- og sykkelfelt. Rapporten konkluderer med at Askøybrua tåler at dagens rekkverk blir skifta ut med eit 2,5 meter høgt ytterrekkverk på begge sider. Statens vegvesen anslår kostnaden for tiltaket til 30-40 mill kr inklusive mva og byggjerre-kostnader, og kostnaden for prosjektering til 1 mill kr.

Alternativ 2: Brua vil få tre køyrefelt, herav eitt som kan nyttast til kollektivfelt. Dette får først nytte når omliggjande vegar får tre (eller fleire) felt.

Rapporten konkluderer med at alternativ 2 er teknisk mogeleg, men det er nødvendig med ytterlegare undersøkingar i vindtunell. Dersom ein i 2016 byggjer nytt rekkverk i samsvar med alternativ 1, og deretter vel å gå over til alternativ 2 med tre køyrefelt på brua, vil utskiftinga til 2,5 meter høgt rekkverk på gang- og sykkelsida vera unødvendig.

Alternativ 3: Brua vil få tre køyrefelt, herav eitt som kan nyttast til kollektivfelt, og to gangbanar. Alternativet er vurdert å vera mogeleg, men krev ytterlegare tekniske utredningar.

Norconsult anslår at kostnaden for alternativ 2 og 3 vil vera **mange gonger høgare** enn alternativ 1. For ytterlegare informasjon vert det vist til rapporten, som er vedlagt saka.

Framdrift for Alternativ 1 – med evaluering i 2016

I sak 12/13 i Fylkesutvalet la ein opp til evaluering av tiltaket «innan 2 år, før det eventuelt vert vurdert å iverksetja andre tiltak». Fylkesrådmannen meiner dette må tolkast frå tidspunktet då utstyret var ferdig montert/i drift. Ved ei evaluering våren 2016 vil utstyret ha vore i drift i vel eitt år, og rundt ni månader med stabil drift.

Når ein legg til grunn evaluering i 2016, kan fylkesrådmannen antyda følgjande framdriftsplan:

- Prosjektering og konkurransegrunnlag – ferdig våren 2016
- Evaluering kameraovervaking – april 2016
- Ny sak om sikring – fylkestinget juni 2016
- Anbudskonkurranse og val av leverandør – september 2016
- Ferdig sikra våren 2017

Fylkesrådmannen si innstilling

For å sikra Askøybrua mot at personar kan hoppa frå brua, er det mest effektive tiltaket isolert sett truleg fysisk sikring. Om fysisk sikring vil gje eit samla lågare tal på sjølv mord er derimot uvisst. Det er vanskeleg å dra eintydige konklusjonar av erfaringane frå Tromsøbrua eller andre stader.

Fylkesrådmannen meiner at med den kunnskap vi i dag har om risiko, nytte og kostnad ved prosjektet, er det fornuftig å gjennomføra den vedtekne evalueringa av overvakinga som er etablert på brua i samsvar med Fylkesutvalet sitt vedtak i sak 12/13. Overvakinga bør få verka noko tid for å kunna evaluerast, og ein kan nytta tida fram til denne er ferdig til å prosjektera tiltaket, og vera klar til bygging raskt etter vedtak i Fylkestinget. I tillegg til evaluering av sjølv overvakinga på Askøybrua, kan det vera aktuelt å innhenta ytterlegare fagkompetanse på temaet.

Dersom det etter evalueringa er sannsynleg at nytt rekkverk vil redusera antal sjølv mord i området, bør tiltaket realiserast.

Fylkesrådmannen meiner at påhengde gangbanar (alternativ 2 og 3) ikkje er realistiske alternativ i overskueleg framtid. Dermed er det alternativ 1 (erstatning av dagens rekkverk med 2,5 meter høgt ytterrekkverk) som no er aktuelt ved fysisk sikring av Askøybrua. Fylkesrådmannen legg til grunn Statens vegvesen sitt kostnadsanslag på 30-40 millionar kroner til bygging, og rundt 1 million kroner til prosjektering.

Fylkesrådmannen vil foreslå at Statens vegvesen går i gang med prosjektering av tiltaket snarast, og kjem attende til konkret løyving i sak om tertialrapport 2/2015.